

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri
Račun pri poštnem ček, zav. v Ljubljani št. 11.409
Velja mesečno, prejemnik v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:
Uredn. 2440 Uprava 2455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglas po tarifu
Oglase sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Zadnji utripi londonske konference

SESTAVLJANJE BESEDILA POGODBE MED ZEDINJENIMI DRŽAVAMI, ANGLIJO IN JAPONSKO. — DELNA OMEJITEV OBOROŽEVANJA.

LONDON, 14. aprila. Juristi, ki imajo nalog, da sestavijo besedilo pogodbe med Zedinjenimi državami, Japonsko in Anglijo, so imeli vso soboto polno dela. Pomagal jim je še generalni tajnik konference, Maurice Hankey s celim štabom strokovnjakov. Že v soboto je bil izdan uradni komunik, ki ugotavlja, da se je v palači St. James sestal prvi odsek, ki se bavi z vprašanji, ki še niso rešena. Odsek je odobril štiri poročila izvedencev o razdelitvi vojnih ladij. Istočasno je bil odobren dogovor o rušilnih torpedovih, ki je bil sklenjen med Zedinjenimi državami, Anglijo in Japonsko. Soglasno je bila dalje odobrena pogodba treh po-

morskih velevalisti o oklopnih, nakar je bilo sprejeto poročilo o pojmu matičnih ladij.

Po pogodbi z Zedinjenimi državami in Japonsko bo morala Anglija svoje velike podmornice »Marlborough«, »Imperator of India«, »Benbow« in »Tiger« razorožiti. Dve oklopnici boste demontirani 24 mesecev po uveljavitvi ratificirane pogodbe, dve nadaljni po 30 mesecih. Zedinjene države pa bodo v 24—30 mesecih razorožile svoji podmornici »Utah« in »Florida«. Kot šolske ladje obdrže še: Zedinjene države ladjo »Arkansas«, Anglija ladjo »Iron Duke«, Japonska pa ladjo »Hiei Maru«.

Drugi patrijarh

srbske pravoslavne cerkve izza njegovega obnovečenja je bil v soboto izvojen in včeraj slovesno ustoličen: brez velikih ceremonij se je po izvršenem pogrebu prvega patrijarha Dimitrije sestal v soboto zjutraj arhierejski sabor srbske pravoslavne cerkve v saborni cerkvi v Beogradu in izvršil v smislu zakona volitev novega patrijarha. Od 57 oddanih glasov je dobil skopljanski metropolit Varnava 45 glasov. Na podlagi izida tega glasovanja je kralj imenoval metropolita Varnavo za patrijarha srbske pravoslavne cerkve, ki je bil včeraj v saborni cerkvi v Beogradu slovesno ustoličen v navzočnosti kralja in kraljice.

Ob tej priliki je novi patrijarh imel nagovor, v katerem je dejal med drugim: »Prestol srbske patrijaršije se loči od vseh patrijarhijskih prestolov in vzhodu i drugod z ozirom na svojo zgodovinsko preteklost, z ozirom na vlogo, ki jo je igral v življenju srbskega pravoslavne naroda, z ozirom na silno in močno srednjeveško državo, na koje čelu so stali naši vladarji, arhiereji, arhiiepiskopi, metropoliti in patrijarhi. O tem nam govore ruševine naših starin. Spomnimo se svojih srednjeveških vladarjev, do kake stopnje so dvignili Sveto Goro Hilandar, našo univerzo, od koder je prišel Sveti Sava, prvi srbski prosvetitelj. To našo silno srednjeveško Srbijo vidimo v času suženjstva v patrijarhijskem prestolu in v službi svečeništva, ki je čakalo, da vstane duh srbskega naroda, da se v njegovi sredi rodi Vožd Karagjorgje in da ustvari dinastijo, kakoršno imamo danes in kateri stoji na čelu naš močni in modri kralj Aleksander, ki je s svojo močrostjo ustvaril našo državo in ki vsem deli svojo vladarsko milost brez razlike veroizpovedi in vedno znova dokazuje, da razume ulogo in značaj srbske patrijaršije«.

V teh kratkih besedah je novi patrijarh povdaril ogromni pomen srbske pravoslavne cerkve v politični zgodovini srbskega naroda, in v teh besedah je tudi vseboval veliki pomen izvolitve novega patrijarha srbske pravoslavne kot narodne cerkve. Toda izvolitev metropolita Varnave ima še drugi veliki politični pomen. Novi patrijarh je bil 20 let metropolit v Skoplju v južni Srbiji in si je pridobil med tamošnjim narodom nesporne simpatije in ljubezen. Njegova izvolitev pomeni posebno počaščenje in izraz spoštovanja do južne Srbije, kjer so razni tuji in domači, od tujcev plačani agenti skušali v tamošnjem narodu sejati seme nezadovoljstva in razdora, nezaupanja in celo sovražstva do države. Saj je baš južna Srbija do nedavnega bila torišče raznih poskusov i makedonstvujuščih i drugih za prevratne poskuse. Ti poskusi so imeli zlasti v prvih letih mnogo ugodnih tal, ker tudi državna uprava sama po svojih eksponentih ni bila na višku svoje naloge, in so mnogi za-

Velikanske manifestacije za neodvisnost Indije

BOMBAY, 14. aprila. Včeraj so se vršile v vseh večjih mestih Indije velikanske manifestacije za neodvisnost države od Velike Britanije. Po ulicah Bombaya je krenil sprevod 500.000 ljudi, ki so prepevali versko-revolucionarne pesmi in nosili tablice z napisom: »Doli s solnim monopolom!« Vendar pa nikjer ni prišlo do spopada s policijo.

110 poslopij zgorelo

LJUBLJANA, 14. aprila. Silen požar v Zaluki pri Metliki je vpepelil včeraj nič manj kot 110 stanovanjskih in gospodarskih poslopij. Rešiti je bilo mogoče le nekaj živine; številni prašiči, perutnina in psi so poginili v ognju. Človeških žrtev pa k sreči ni zaznamovati. Rešila se je pravočasno tudi petletna hčerka posestnika Jurija Belanica, ki je po neprevidnosti povzročila to strašno katastrofo. Škoda je ogromna, vsa vas je kup pepela in razvalin. Za obupane vaščane, katerih panika se še vedno ni podela, je uvedena obsežna pomožna akcija.

Zverina v človeški podobi

PARIZ, 14. aprila. Sodišču v Quimperu je obsodilo v soboto neko zverino v človeški podobi na smrt. 34letni kmet Le Floch je pred kratkim posilil neko 48letno damo in jo potem zadavil. Na zverinski način je nato zadavil še njeno triletno vnukinjo, ki je videla zločin in hotelo ravno pobegniti. Po strašnem dvojnem umoru je Floch še hišo zažgal. Porotniki so soglasno potrdili vsa vprašanja o krivdi, nakar je bil divjak obsojen na smrt.

lostni zgledi pokazali, da so brezvestni mandatarji kraljevske vlade skušali eksploatirati tamošnji ubogi narod v svoje sebične namene. Ni najmanjša zasluga baš novega patrijarha in dozdnega skopskega metropolita Varnave, če so se tekom zadnjih let te razmere pričele spreminjati in boljšati in če se je narodu južne Srbije začela s strani državne uprave posvečati večja pozornost za njegove gospodarske in kulturne prilike.

Zelo simpatična je tudi izjava novega patrijarha, ki jo je podal že v so-

Velika akcija proti boljševikom

LONDON, 14. aprila. Današnji »Daily Herald«, organ angleške delavske stranke, objavlja senzacionalno poročilo, da se pripravlja v Londonu akcija za ustvaritev močne belogardistične armade, ki naj bi pričela ofenzivo proti boljševikom. Namen ofenzive je strmoglavljenje boljševiškega sistema in obnoveitev carizma. Vsi v inozemstvu živeči oficirji bivše ruske carske armade so bili baje že pozvani, da se pridružijo temu gibanju.

Žrtve orkana

TUNIS, 14. aprila. Tu je v strahovitem orkanu poginilo 5 domačih pastirjev s čredami vred, približno 700 glav živine.

Hazardne igre v Parizu prepovedane

PARIZ, 14. aprila. Parlament je sprejel zakon, po katerem so v vseh igralnicah Pariza in okolice prepovedane vse hazardne igre.

Dete z dvema glavama

SOFIJA, 14. aprila. V vasi Bjelostovcu je rodila neka kmetica dete z dvema glavama, ki pa je že nekaj ur po rojstvu umrlo. Bila sta očitno zraščena dvojčka, od katerih eden ni bil popolnoma razvit.

Davek na tobak mesto na pivo na Češkem.

Ker je nameravana uvedba novega davka na pivo i pri producentih i pri konsumentih zadela na najodločnejši odpor, namerava vlada uvesti nov davek na tobak, kar bo imelo za posledico podražanje vseh tobačnih izdelkov.

boto po izvolitvi, ko je izjavil med drugim, da bo njegova skrb, vzdržati srbsko-pravoslavno cerkev na dostojni višini, ne da bi storil karkoli, kar bi dovajalo pravoslavno vero v nesklad z brati Hrvati in Slovenci, to je s pripadniki katoliške (in deloma muslimanske) vere v državi, in da bo njegova zvezda vodnica ona krščanska ljubezen, ki vsem omogoča biti verni sinovi naše mogočne kraljevine. Ta povdarek verske strpnosti in lojalnosti treba zlasti danes prav toplo pozdravljati.

Avtomobilska nesreča pri Dravogradu.

Včeraj popoldne krog 13. ure se je vozil sreski načelnik iz Slovenjgradca g. Frid. Viher s svojo gospo in hčerkico Slavico v avtomobilu iz Slovenjgradca proti Vuzenici, kjer ima starše. Na cesti od Dravograda proti Gortini, prilično en kilometer pred gostilno Janež, je naenkrat odletel z avta eno izmed zadnjih koles. Šofer je sicer naglo zavrl, vendar se je avto zaletel v drevo ob cesti. Pri tem si je zlomil g. načelnik Viher nogo v gležnju in je dobil tudi poškodbo na glavi, njegova gospa je pa bila ranjena na prsih. Otroku se ni zgodilo nič, šofer je lahko ranjen. Na avtomobilu so se spredaj ubile šipe, hladilnik je pa ostal skoro nepokvarjen. Na lice mesta je prihitel takoj vuzeniški zdravnik g. dr. Pregl, ki je dal oba ranjena prepeljati v slovenjgraško bolnico.

Vojska v Dupleku.

Sinoči krog 19. ure sta se vračala 19-letni zidarski vajenec Andrej Muršec in pos. sin Feliks Mulec iz Sv. Dupleka domu od Sv. Martina pri Vurberku. Nasproti jima je prišel pos. sin Ivan Berlinger ter ju začel izzivati in kmalu tudi streljati iz browninga. Že po drugem strelu je Mulec padel, Muršec pa je bežal proti Dupleku. Med begom sta ga srečala še dva Berlingerjeva brata in tudi za njim streljala. En strel je oplazil Muršeca po glavi, drugi pa ga je zadel v levo roko in mu je krogla obtičala pri kosti. Muleca, ki je dobil težek strel skozi vrat, je njegov oče že sinoči ob polnoči zapeljal v bolnico. Njegovo stanje je zelo raso. Muršec pravi, da je padlo vsega skupaj najmanj 20 strelcev. Ljudje pripovedujejo, da je sinoči tudi v Sv. Martinu bila huda noč. Tudi tam so divjaki streljali skozi vas in oddali nad 30 strelcev.

Jurjevanje.

Ta lepi staroslovenski običaj bo v Mariboru v nedeljo po Veliki noči v Narodnem domu proizvajala deška in dekliška meščanska šola. Istočasno se bo pela tudi prva slovenska opereta Tičnik v proslavo stoletnice našega priljubljenega skladatelja dr. B. Ipavca. Izredno ljubka in melodiozna skladba je bila na mariborskem odru že pred 18 leti in je žela splošno priznanje. Pričakovati je, da bo tudi sedaj občinstvu dobrodošla. Prireditelj se bo vršila v prid revnih učencev v Mariboru dne 27. aprila ob 5. uri.

Tragika nesrečne vdove.

Vdova po lani tragično preminulem policijskem agentu Pučniku 34-letna Josipina Pučnikova je po smrti svojega moža zapadla v globoko depresijo. Živci so ji odpovedali in sedaj je obolela pod znaki umobolnosti. Z reševalnim avtom so jo odpremili v splošno bolnico.

Narodno-strokovna zveza

bo imela svoj letošnji kongres in delegatski zbor dne 7. in 8. septembra v Mariboru. Priprave so v teku in obeta biti prireditelj zelo lepa. Mariborska podružnica NSZ je že tudi pričela s pripravi za sprejem gostov in za čim najlepšo manifestacijo narodnega delavstva v Mariboru.

Predavanja o boljševiškem preganjanju kristianov v Rusiji.

Po akciji proti verskemu preganjanju v Rusiji, ki je bila uvedena po naših mestih, se je pričel sličen pokret tudi po deželi, kjer se dan za dnem prirejajo številna predavanja. Ponekod predavajo profesorji mariborskega bogoslovja, drugod pa domači župniki.

Mariborski in dnevni drobiž

Nemška in ponemčena krajevna imena

Pod tem naslovom je priobčil v 81. št. »Večernik« jako hvalevredno pobudo za čiščenje krajevnih imen v mariborski okolici, kar je ravno zdaj umestno in že tudi nujno, ker si mora na podlagi novega zakona o krajevnih imenih nabaviti vsaka občina nove, ob cesti ali poti razvidne deske s pravilnim narodnim imenom.

Sprožen je bil tudi predlog, da naj izginejo pri tej priliki povsem nemška imena »Wienergraben, Rošpah« in »Lajtersberg«. Prve dve imeni res izgledate po svoji zunanosti kot nemški, toda le na videz, ker so samo nemščini prirojena. Za »Wienergraben« že itak rabimo dalj časa slovensko obliko »Vinarski dol«. Da je pa »Rossbach, Rošpah« zgolj pohabljen oblika »Razpoka«, o tem se je že tudi pisalo, ker nima ta nemška oblika sploh nobenega smisla, slično kakor »Rosswein«. Prepričevalno je pa to ime le v slovenščini, kajti to je ozka dolina, katere res izgleda kakor razpoka, posebno, ako jo pregledujemo s hriba Sv. Vrbana.

Za »Lajtersberg« pa je predlagal pisec popolnoma novo ime »Rebernica, Rebernice« ali pa »Lutverje«, ker je mnenja, da nimamo odnosa, da nismo imeli za ta kraj svojega imena. Temu pa ni tako. Kar smatramo danes kot »Lajtersberg«, to so »Košaki«. Kdor ima vojaško karto v meri 1:75.000 pri roki, razvidi to tako, kajti tam bere ime »Koschak« kot krajinsko ime in »Koschak B.« kot poseben hrib v tej krajini. Vse bolj se še pa čudi, ko tem potom zve, da se nahaja železniški predor pod »Koschaken Berg« om ne pa pod »Leitersbergom«. Zamenjavo imen je menda zakrivila južna železnica, ki ni bila, kakor je dovolj znano, nikdar Slovincem naklonjena, ter ji naziv »Koschaker Tunnel« ni ugajal, ker se takoj spozna kot tujeroden. Za nas je pa to »Košaki predor«.

Izredno zanimiva je pa tudi jezikoslovna stran tega imena »Košake« so imenovali Slovenci in jih še menda danes tu in tam imenujejo, ona travišča na hribih in gorah, kjer še zraste za košnjo sposobna trava. V vinorodnih krajih je travnik nad vinogradom »košak«, pod njim pa »laz«. Pri istih pogojih se pa običajno ponavljajo ista imena v isti krajini in to posebno v našem slučaju, ko vemo, da se javlja korenina »koša, košnja« že pri »Košenjaku« (pravilneje »Košnjak«) nad Dravogradom in da je vse gorovje od Košenjaka do naših »Košakov« znano pod napačnim imenom »Kozjak«, mesto »Košnjak«. L. 1452 se imenuje še tudi hrib »Kosyakh« pri Nebovi v šentpeterski župniji.

Če se načelno ne motimo, je pa »Leitersberg« sploh le prevod imena »Košak« kajti »Leite, Leiten« pomenja v nemščini pobočje, posebno nepogozdeno, t. j. »Bergwiese«, kar moramo pisati na rovaš kakemu v slovenščini dobro podkovanemu nemškemu valptu ali graščinskemu sodniku, ki je v svojo zemljiščno knjigo (urbarij) vnesel mesto »košakov« nemški izraz »Leiten« z istim pomenom.

V našem slučaju se moramo tudi čuditi, da ni oni oficir, ki je v »Košakih« mapiral (okoli l. 1870), podlegel nemškemu vplivu, ter je krajevska imena tako vestno vpisal, kakor jih je zvedel od domačinov in kar je moralo potrditi po predpisih tudi okrajno glavarstvo na podlagi uradne zemljiščne knjige, kajti drugače bi nam danes razkritje tega imena ne bilo tako udobno.

Ta slučaj nam tudi kaže zelo poučljivo, kako težko je najti čisto baš ono rdečo nit, ki je vodila imenodajalca pri izbiri imena za kak kraj, in to še tem težje, ako se je s časom oblika pohabila v vsakdanji rabi ali pa bila nasilno predurjena.

Mislimo, da saj v teh treh slučajih dotične občine že lahko zdaj in z mirno vestjo izvršijo javne napise v svojem območju ter da bodo to tudi potrdile prizadete oblasti.

Ker je pa v mariborski okolici še veliko spornih krajevnih imen, nameravamo še tudi pri teh iz vsestranskih vidikov ugotoviti pravilno ali saj preprič-

valno obliko imena, ker ga domačin drugače ne prevzame, ker smo šele pred kratkim doživeli pri imenu »Račje«. To uradno vsiljeno ime se je moralo zopet zamenjati s starim zgodovinskim imenom »Rače«, kajti domačin je vedno le živel v domačih »Račah«, nikakor pa v tujem »Račju«.

Poznamo tudi slučaj, da se celo narava buni proti sličnim nasilnostim. Domačini so hoteli podpreti pravilnost imena »Dev. Marija v Brezju« (mesto »na Brezju«) s tem, da so začeli tam nasajati breze, toda te so se vedno posušile, kakor da niso hotele biti sokrive napačne rabe tega imena. — Z.

Tombola v prid pohorske dečje kolonije.

Ob ogromni udeležbi ljudskih mas se je vršila včeraj na Jugoslovanskem trgu dobrodelna tombola v prid napravljenim počitniške kolonije za slabotne otroke, katero je priredilo agilno Slovensko žensko društvo v Mariboru, ki tesno sodeluje z društvom za zdravstveno zaščito otrok in mladine, lastnikom omenjene naprave. Prepričali smo se, da je bilo dobitkov celo več, kakor je bilo napovedano na plakatih, kajti izklicni oder je bil skoraj pretesen za obilne zaboje z dobitki in člane komisije, kateri je predsedovala društvena predsednica, gospa Marija Maistrova. S četrturo zainudo, ki je nastala vsled navala na blagajne v zadnjem trenutku, je pričela vleči srečke sirota iz banovinskega dečjega doma, Hilda Knezova. Občinstvo je z največjim zanimanjem sledilo izklicanju in z velikim zadoščenjem segalo po lepili dobitkih, kateri so se stopnjevali od točke do točke. Prvi so dobivali milo, testenine, galanterijo, drugi že buteljke vina, kuhinjsko posodo, tretji že ročna dela, blago za obleke, opazili smo tudi gnjati, stožce sladkorja, vreče moke itd. in končno najprej ob napetem pričakovanju glavne dobitke. Prvo opremo za spalnico je dobila gospodična Ana Čebela, laborantka v zdravstvenem domu, ki se je baš te dni ukvarjala z nabavo opreme, ker ji je v novem poslopiju zdravstvenega doma dodeljena naturalna neopremljena soba. Drugo tombolo, krasno namizno garnituro, je odnesla gdč. Gregorec Hilda, frizerka, z moškim kolesom se je osrečila služkinja Makoter Verona, ki ga bo baje odstopila svojemu svaku, turistovsko opremo z originalnimi »Karo« čevlji si je naprtil gospod Radivoj Knaflič, šolski upravitelj v p. in z gramofonom si bo krajšal čas dijak Fran Bak. Ne samo moralen, ampak tudi gmoten uspeh tombole je nad vse pričakovanje dober in ni čuda, saj so bile članice ženskega društva nenavadno marljive pri nabiranju darov kakor tudi pri prodajanju srečk. Slovenskemu ženskemu društvu čestitamo k lepemu uspehu. —

Parastos za patrijarhom Dimitrijem.

Včeraj dopoldne se je vršil v pravoslavni kapeli svečan parastos za pokojnim poglavarjem pravoslavne cerkve, patrijarhom Dimitrijem. Obredne molitve je opravil prota g. Trbojevič. Poleg skoraj polnoštevilo zbrane mariborske pravoslavne občine smo opazili mnogo drugega občinstva ter zastopnike vojaške in civilne oblasti. Kakor vselej ob takih prilikah, se je tudi to pot izkazala provizorna kapela kot skrajno neprimerna, ker ne odgovarja svoji svrhi, niti prostoru.

Smrtna kosa.

V nedeljo je preminul v Sv. Marjeti ob Pesnici po dolgi bolezni g. Jakob Kramberger, mesar in gostilničar. Pogreb se bo vršil v sredo, ob 10. dop. iz niše žalosti na domače pokopališče. Blag mu spomin, žalujočim naše iskrene sožalje. —

Umrli sta danes zjutraj: progovni mojster v p. Franc Vistner na Pobrežju, Cankarjeva 7, star 84 let, in Ivan Lah, nadredar v p. v Koroščevi ulici 2 v Mariboru, star 61 let.

Društvo jugoslovanskih akademikov v Mariboru

ima dne 17. t. m., na veliki četrtek ob 2 uri v društveni sobi svoj redni 27. občni zbor. Pozivam vse člane, da se ga pounoštevilno udeležijo. — Tajnik, —

Mariborsko gledališče

REPERTOAR.

Ponedeljek, 14. aprila ob 20. uri »Francoski večer«.

Torek, 15. aprila ob 20. uri »Herman Celjski«, ab. A. Kuponi.

Iz gledališča. V torek, 14. t. m. se vprizori Novačanova silna drama »Herman Celjski« za ab. A. — Za praznike se pripravlja premijera Parmove najboljši operete »Caričine Amazonke« v režiji g. Rasbergerja. Nadalje se študira izvirna dram znanega mariborskega pisatelja dr. Maksa Snuderla »Pravljica o rajski ptici« v režiji g. Skrbinskega.

Plesni in gimnastični večer Erne Kovačeve

Slovenski balet je med vsemi našimi umetnostmi najmlajša umetnost, kajti ustvarila nam ga je šele sedanja generacija. Naravno je tedaj, da ga ni mogla oploditi nobena samostojna tradicija in da tudi še ni našel poti, ki bi ga privedla do raso in kulturno našega. Vse to so še problemi bodočnosti. Zaenkrat smo tedaj navezani še samo na tuje vzore in iz njih črpamo misli, stil in interpretacijo tehnike. Iz tega izvira tudi nezanimanje naše javnosti zanj. Poleg tega pa so tudi oni, ki so doslej prihajali k nam, sami veliko grešili, ker so menili, da je za Slovence, in posebej še za Maribor, dober vsak program.

Sobotna praznina pri nastopu gdč. Erne Kovačeve in njenega zbora nas tedaj ni presenetila, čeprav je bilo to krivično, kajti nastop Celjank bi bil zaslužil veliko več pozornosti že zaradi tega, ker so bile nastopajoče dame iz naše sredine in ker so pokazale veliko miselne resnobe in globoke volje. V tem oziru so nas celo prav prijetno presenetile. Gdč. Erna Kovačeva je brez dvoma rojena plesalka. Njeno prožno telo, temperamentna razgibanost in sveža domiselnost jo usposablja za velik uspeh, treba bi ji pa bilo tu in tam še več resne poglobitve in odvaditve bi se morala nekaterih manir, ki motijo. Tako n. pr. obrazne mimike, kadar ni v skladu z ritmično interpretacijo dela, ekstemporiranja pri pristopu in odstopu itd. Sicer pa se je njen talent očito kazal od prvega »Alanskega napada« preko improvizirane »Studije gibanja« do gracioznega Dvořakovega »Valčka«, posebno pa obeh »Španskih plesov«, kjer je podala svoje najboljše. Dober talent je pa pokazala tudi njena sestra, posebno v duetu v Kreislerjevem »Lepem rožmarinu« in v skupinskih nastopih ansambla.

Gdč. Erna Kovačeva pa ni samo dobra plesalka, ampak je tudi izvrstna učiteljica. S plesi in gimnastičnimi vajami svojih učenk je to sijajno dokazala. Spričo dejstva, da so to dame iz družbe, torej anaterke, nas je presenetila že prva »Ritmična gimnastika«. »Dirigiranje skupine« je odkrilo že nove elemente samobitnosti, ki so se lepo izražali tudi v vseh ostalih točkah, posebno v »Kitajskem plesu«. Tu in tam je še manjkala preciznost izvajanja, rutina, tehnika, a vse to se da odpustiti že zaradi resnega stremljenja in velike ljubezni ter volje učiteljice in učenk. Večer skupine gdč. Kovačeve je bil tedaj zanimiv. Želeli bi si jo še videti, a to ob boljšem obisku. —r.

Mariborska streljaška družina

je otvorila včeraj svojo strelsko sezono. Članstvo z upravnim odborom in zastopniki mariborskih oblasti se je zbralo ob 8.30 na Trgu svobode, odkoder je v dolgi povorki z vojaško godbo na čelu odkorakalo na garnizijsko streljišče. Predsednik polkovnik g. Putnikovič je točno ob 10. otvoril streljaško sezono. Pozdravil je navzoče zastopnike oblasti in drugih korporacij; srezkega podnačelnika za desni breg g. dr. Potočnika, sreskega podnačelnika za levi breg g. dr. Makarja, g. dr. Faningerja za rezervne oficirje in g. Skalo za Narodno Odbrano. V svojem patrijotičnem nagovoru je pozval navzoče, naj vzliknejo trikratni živjo! najvišjemu strelcu Njeg. Vel. kralju, nakar je vojaška godba intonirala državno himno. Nato je oddal predsednik v znak otvoritve prvi strel, kateremu je sledilo streljanje članstva. —

Lep napredek Mestne hranilnice v Mariboru

Mestna hranilnica v Mariboru je imela dne 9. t. m. sejo upravnega odbora, na kateri je bilo podano poročilo o 68. poslovnem letu. Bilanca za leto 1929 izkazuje razveseljiv napredek zavoda, ki je danes največji denarni zavod v bivši mariborski oblasti. Hranilnih vlog izkazuje zavod 118,208.666.07 Din. Stanje vlog je bilo leta 1928 Din 104,903.334.42, leta 1927 pa Din 78,803.700.21. — V dveh letih so vloge narastle za 39,404.965.86 Din ali za 50%. To je dovolj jasen dokaz, da uživa Mestna hranilnica zaupanje ljudstva v največji meri.

Stanje posojil 1929: Hipotečnih Din 47,349.035.—, občinskih Din 9,407.800.—, meničnih Din 171.955.—. Razveseljiv je nadalje pojav, da se tekočega računa poslužuje vedno več in več naših trgovcev in obrtnikov. Leta 1927. je bil kredit saldo 10,399.670 Din, ki je narastel v leto 1929 na 34,477.941.03 Din. Želeti bi bilo, da se tekočega računa poslužuje vedno več strank. Mestna hranilnica nudi vsakomur v tem pogledu največje ugodnosti.

Po poročilu ravnateljstva je imel zavod v preteklem letu 2 seji upravnega odbora in 35 sej ravnateljstva. Vsak petek (izvzemši praznike) se je vršila redno seja ravnateljstva. Nad 1300 prošnji za posojila se je rešilo po večini ugodno. Podpirala se je gradbena akcija in se pripomoglo mnogim do lastnega doma.

Na zahtevo ravnateljstva samega je izvršil nadrevizor g. Vlado Pušenjak v dneh 24., 25. in 30. marca strogo revizijo poslovanja. Našel je zavod v popolnem redu in piše v revizijskem poročilu med drugim sledeče:

»Od 20. maja 1928, odkar je prevzela zavod sedanja uprava, se more ugotoviti velik napredek zavoda. Poslovanje se vrši skrbno in vestno, pri podeljevanju kreditov se zelo previdno postopa. Hranilnica je imela vedno dovolj denarnih sredstev na razpolago, da je vedno zadostila svojim obveznostim in podeljevala kredite vsem kreditu potrebnim in kredita vrednim prosilec. Ravnateljstvo in upravni odbor sta se zlasti trudila, da postavita zavod na zdravo in solidno podlago. Požrtvovno, nesebično delo upravnih organov zasluži pohvalo, tem upravnim organom gre zasluga, da je postala Mestna hranilnica zopet denarni zavod, na katerega je lahko mesto Maribor ponosno.«

1103

Opozorjamo na nocojšnji »Francoski večer«.

ki se bo vršil v gledališču. Spored: Nagovor dr. P. Strmška, vojaška godba, ga Zamejč-Kovičeva in g. Neralič pojeta pesmi in operne arije, »Glasbena matica« zapoje par pesmi, recitira g. E. Kraljeva, članica gledališča. V francoskem jeziku recitira gdč. M. Starčeva, učenka 6. razreda realke: C. Perin, Retour en France in g. Novak, učenec 7. razreda realke: J. Aicard: Liberté, égalité, fraternité.

Pomožite mestne policije v Ljutomeru.

Ljutomerski občinski svet je sklenil na svoji zadnji seji, da pomnoži občinsko varnostno stražo še za enega moža.

Velika kavarna.

Ponedeljek in torek dva velika kaba-retna večera v Veliki kavarni. 1108

Mestno kopališče

bo tekoči teden z ozirom na velikonočne praznike v torek, sredo, četrtek in petek od 8. do 19. ure odprto. V soboto pa od 8. do 15. ure. — 1107

Specijalist za ženske bolezni in porodništvo dr. Franc Toplak

se je vrnil s študijskega potovanja ter ordinira, Glavni trg 18, od 10.—12. in od 14.—16. ure. —

Pri slabosti

je naravna »Franz Josefova« grenčica prijetno učinkujoče domače zdravilo, ki znatno zmanjšuje telesne nadloge, ker se izkaže že v malih količinah koristno. V dopisih hvalijo zdravniki za ženske soglasno prav milo učinkujoč način »Franz Josefove« vode, ki je zlasti prikladen za nežno rast ženskega telesa. »Franz Josefova« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Elegantna dama

obrača vedno pozornost na gospoda z elegantno in efektivno kravato. — Ogromno izbiro krasnih kravat pa ima v Mariboru specialna trgovina kra-vat. Vetrinjska ul. 24. — 1082

Ameriške številke

SILEN RAZVOJ ZEDINJENIH DRŽAV. REKORDI V DENARSTVU, PROMETU, INDUSTRIJI IN ŽIVLJENJU.

Od vseh nekdanjih kolonij belega plemenarstva ni nobena dosegla v tako kratkem času tako silovitega razvoja in razmahu kakor Severna Amerika, pred vsem seveda njenih Združenih držav. Človeku se zdi skoraj neverjetno in pravljino-bajno, ko pregleduje ameriške številke. Za ves ta razmah pa se ima Severna Amerika zahvaliti pred vsem temu, da je njeno podnebje še najbolj slično podnebjju Evrope, ki je tudi v največji meri pripomoglo nastanku stare, srednjeveške in moderne kulture.

Pred vsem so Zedinjene države najbogatejša politična tvorevina na zemlji. Njihovo denarstvo je doseglo velik razmah že poprej, a svetovna vojna jih je naenkrat pomaknila na prvo mesto, da ž njimi ne more tekmovali nobena druga država več. Čeprav so podatki o narodnem bogatstvu posameznih držav pomanjkljivi, kar je pač razumljivo, vendar nam, če jih primerjamo, marsikaj povedo. Narodno bogastvo Združenih držav, ki je znašalo l. 1900 krog 90 milijard dolarjev, se ceni v zadnjih letih na krog 320 milijard dolarjev ali približno na 18.240 milijard naših dinarjev! V njih je dandanes preko 30.000 dolarskih milijonarjev. Anglija, ki je bila poprej na prvem mestu, je sedaj na drugem. Njeno narodno premoženje se ceni na približno polovico onega Zedinjenih držav.

Zedinjene države pa prednjačijo tudi v ostalem. Tako imajo največje železnice omrežje na svetu, ki meri nad 500.000 km. Sledijo jim potem Kanada, Rusija, Nemčija in Francija (66.000 km). Tudi največja železniška postaja sveta je v Zedinjenih državah, in sicer centralna postaja v New Yorku, ki ima 67 tirov in vozi skozi nje sleherni dan krog 600 potniških vlakov. Ameriške železnice prevažajo vsako leto povprečno po eno milijardo potnikov; v tem pogledu jim sledi kot druga država na svetu Francija s 500 milijoni potnikov. Telefonske napeljave merijo nič manj kakor 100

milijonov km, brzojavne pa 4 milijone km. Na drugem mestu je Anglija: telefon 10 milijonov km, brzojav 600.000 km. Povprečno pride na vsako ameriško družino po en telefon.

Vodnih sil na svetu so izračunali na 530 milijonov HP (konjskih sil); 500 neizrabljenih in samo 30 milijonov izrabljenih. L. 1924. je bil v tem oziru naslednji položaj: Na prvem mestu je spet Amerika (Zdr. drž.): 13 milijonov HP, ki se izrabljajo, 66 milijonov pa še neizrabljenih. Odgovarjajoča števila za druge države in dele sveta so v milijonih HP: Južna Amerika 1 (54 neizrabljenih), Evropa 12 (57); Azija 2 (70); v Afriki ni skoraj nič izrabljenih, neizrabljenih je približno 200 milijonov. V Evropi: Norveška 2 (10), Švedska 1.5 (8), Rusija 0.15 (8), Francija 2 (5.5), Italija 2 (4), Nemčija 1 (2), Španija 1 (4), Češkoslovaška 0.155 (1), Avstrija 0.5 (1.6) in Jugoslavija 0.166 (2.2).

Prav tako imajo tudi Zedinjene države Severne Amerike največje mesto na svetu, kajti New York je po priključitvi okoliških mest presegel London in šteje sedaj že 9.350.000 prebivalcev, torej le za tretjino manj kakor vsa Jugoslavija! Največje poslopje sveta je tudi v New Yorku, t. j. nebotičnik Woolworth Building, ki ima 60 nadstropij; v 53 nadstropjih so sami uradi. V delovnih urah biva v njem preko 10.000 ljudi. Vendar pa 1738 žensk. Med 125.483 osebami, ki ali so že dogradili poslopja, ki to še prekašajo.

V Zedinjenih državah je pa dosegla rekord tudi ženska emancipacija. Statistika navaja, da je v njih 122.510 oseb, ki izvršujejo odvetniški poklic, med njimi po 1738 žensk. Med 125.483 osebami, ki so se posvetile duhovniškemu poklicu, je 1787 žensk pridigaric, priborile pa so si znatno zastopstvo tudi v vseh drugih poklicih. Tako tedaj izgledajo samo nekatere ameriške številke.

padla. Zato je vlada, ki hoče za vsako ceno, da prodre tudi v Turčijo latinica, priskočila časopisom, ki jo podpirajo v njenem štrmljenju, izdatno na pomoč. Samoobsebi pa je seveda razumljivo, da je pomoč vlade samo prehodnega značaja, dokler se latinica v Turčiji popolnoma ne udomači.

Največji zapravilivec

Kakor smo pred kratkim že poročali, je umrl v Parizu bivši perzijski šah, Ahmed Mirza, star 32 let. Pokojni odstavljani šah je podedoval po svojem starem očetu, kateremu je sledil na prestolu, naravnost bajno premoženje. Obstoja je iz nič manj kot 30.000 milijonov Din. Ahmed Mirza, ki je celih 11 let živel večinoma v Franciji, je bil strašen zapravilivec. Tekom enega desetletja se mu je tako tudi posrečilo, da je zapravil vse svoje ogromno premoženje. V Monte Carlu je baje samo en večer izgubil 150 milijonov dinarjev, celotni znesek, ki ga je zaigral ta strastni igralec, pa presega celo 800 milijonov dinarjev.

«Električno oko» v ameriških kaznilnicah.

Ameriške kaznilnice bodo v kratkem dobile nove »stražarje«, ki bodo onemogočali vsak beg kaznjencev: električno oko mehaničnega človeka bodočnosti, ki bo stalno čuvalo nad kaznilnico. Izvršeni eksperimenti so pokazali popoln uspeh. Vsi kaznjenci, ki so poskušali pobegniti, so bili pravočasno opaženi in prijeti. «Električno oko» je zgrajeno v posebni fotoelektrični čumnati, iz katere prodirajo s pomočjo skritih zrcal neprestano nevidni žarki po celi okolici poslopja, ki je na ta način enostavno ovito od teh nevidnih žarkov. Ako bo prišel pobegli kaznjenec v področje teh žarkov, bo takoj prekinjen njihov tok in nastopila bo reakcija: zvonci za alarm bodo pričeli zvoniti, topiči bodo avtomatski streljali in v hipu bo cela posadka kaznilnice na nogah.

Sport

Semifinale za prvenstvo Slovenije

ISSK Maribor:SK Celje 4:1 (2:0).

ISSK Maribor: Koren II, Pliberšek, Koren I, Iršič, Kirbiš, Hreščak I, Starc, Bertoncelj, Priveršek, Najžer, Hreščak II.

SK Celje: Presinger, Mikuš, Gobec, Tofan, Presinger II, Žabker, Kunej, Sigmund, Jedretič, Pfeifer; Opravš.

Kot sigurni favoriti je »Maribor« uastopil kompletno ter že v par minutah zamenjal Priverška kot vodjo napada s Hreščakom na desnem krilu in obratno, kar pa absolutno ni obveljalo.

Dasi so imeli belo-črni razmeroma laliko stališče in so s silnim »spurtom« otvorili serijo napadov na nasprotnikova vrata, ki so se skoraj dosledno končali s strelom na gol, niso dosegli številčno višjega rezultata, ker niso ohranili elana in veselja do strela. Njihova premoč je bila neoporečna na vsak korak, vendar se je zdelo, da enajstotica nima najtrdnjše volje, da bi jo izrabila v celoti. Zato je igra trpeja v formi in je od časa do časa komaj sličila najprimitivnejši trening-tekmi. V krilski vrsti sta se odlikovala Kirbiš in Hreščak I, dočim je Iršič neusmiljeno udrihal po žogi. Obramba je bila včasih precej nesigurna, vendar z napadom Celja ni imela preveč preglavic. Koren II v vratih se je zdel — kljub neznatni zaposlitvi — nesiguren. Edini gol, ki mu je ušel, pa ne gre na njegov račun.

Moštvo SK Celja je popolnoma razočaralo: pričakovalo se je več nogometnega znanja. Posebno v prvi polovici je nudilo skrajno slabo igro in se mora zahvaliti le neodločnosti ali smoli napadalnega kvinteta »Maribora«, da ni prejelo več golov. Moštvo SK Celja je igralo jako razorano in ni bilo videti nobene kombinacije ali tehniške znanosti. Edino Pfeifer na levi zvezi je pokazal lepo igro, dočim vsi ostali igrajo le povprečni nogomet. Tudi fizično niso bili dorasli »Mariboru«. Poleg Pfeifierja je bil junak dneva vratar Presinger, ki se je pokazal mirnega in sigurnega čuvaja svojega svetišča. Izmed dobljenih golov ni mogel ustaviti nobenega.

Gole so zabili za »Maribor«: Najžer, Bertoncelj, Kirbiš in Hreščak vsak po 1; za SK Celje pa Pfeifer.

Tekmo je sodil g. dr. Planinšek v splošnem dobro.

Grazer Sportklub:SK Železničar 12:1 (4:1).

Prva rokometna tekma v letošnji sezoni je končala z visoko zmago Gradčanov, ki so bili tehniško kakor tudi taktično veliko boljši od domačinov. Sodil je inž. Koudelka dobro.

SK Železničar:SK Olimp (Celje) 10:1

Nogometno moštvo SK Železničarja je včeraj gostovalo v Celju ter odigralo z novoustanovljenim SK Olimpom prijateljsko tekmo. Po lepi igri je SK Železničar zmagal z veliko gol diferenco, ki pa popolnoma odgovarja poteku igre. Gole so dali: Bačnik in Heller po 3, Konrad 2, Frangeš in Pišof po 1. Častni gol za domačine rezultira iz 11 m. Sodil je jako dobro g. Ochs.

SK Rapid:KAC (Celovec) 3:3 (1:0).

Jesenski prvak je odigral včeraj v Celovcu proti Klagenfurter Atletik Clubu nogometno tekmo. Igra je bila jako ostra in je vkljub premoči »Rapida« ostala neodločna. Vodja Rapidovega napada Tergetz je bil ob začetku drugega polčasa izključen, tako da je »Rapid« igral samo z desetimi igralci. Tudi sodnik baje ni bil naklonjen Rapidu. Gole sta zabila Tergetz in Klippstätter.

Jugoslavija:Bolgarija 6:1 (2:1).

Včeraj se je v Beogradu odigrala pred 10.000 gledalci meddržavna tekma Jugoslavija-Bolgarija, ki je končala z zasluženo zmago Jugoslavije. Pred tekmo sta si zastopnika obeh savezov predala medsebojno krasen srebrni pokal. Tekma je bila odigrana jako fair in je dobro sodil madžarski sodnik Biro.

Ostale tekme.

Ljubljana: Hajduk (Split):SK Ilirija 1:0 (1:0); prvenstvena tekma ASK Primorje:Jadran 3:1, Roka-Grzlika 5:1.

Celje: Atletik SK:Harmes (Ljubljana) 2:2.

Zagreb: Hašk-Gradjanski komb.:Sašk (Sarajevo) 3:2 (2:1).

Mednarodni sport.

Gradec: medmestna tekma Gradec: Zagreb 2:0 (0:0).

Dunaj: meddržavna tekma Avstrija: Južna Nemčija 3:0 (1:0). 40.000 gledalcev.

Praga: prvenstvene tekme: Slavja: Bohemia 2:0 (1:0), CASK:Čechie Karlin 5:3, Kladno:Viktoria Žižkov 6:2.

Basel: mednarodna tekma Švica:Ogrska 2:2 (1:1).

Pariz: meddržavna tekma Belgija:Frapcija 6:1 (5:1).

Budapest: Ferenczvaroš:WAC (Dunaj) 1:0 (0:0).

Otvoritvena dirka ob priliki 10-letnice »Peruna«.

Včeraj popoldne se je vršila v Mariboru v proslavo 10-letnice obstoja »Peruna« otvoritvena dirka pod vodstvom predsednika Stane Kenda in pod strokovnim vodstvom saveznega dirkalnega vodje Joška Kavčiča. Start in cilj je bil na Vodnikovem trgu. Dirkalna proga za seniorje je znašala 30 km, za juniorje 20 km. — Prvi so pridrveli na cilj juniorji, ki so absolvirali 20 km dolgo progo v 37 do 40 minutah. Prvi je došel na cilj Cotič, drugi Skok, tretji Nikolič, četrti Germovške. Od seniorjev, ki so morali absolvirati izredno slabo, 30 km dolgo progo, je došel prvi na cilj v času 59 minut in 30 sekund Rozman, tik za njim Štrcl in skoro obenem Vesenjak. To pot so »Perunaši« dokazali, da so dirkači izredne kapacitete. — Na Vodnikovem trgu, kjer je bil start in cilj, se je zbrala izredno velika množica gledalcev, ki so vztrajali do poteka dirke. Po dirki se je vršila v klubovi sobi restavracije »Maribor« razdelitev odlikovanj zmagovalcem, Darila je prispeval zastopnik »Steyr« — inicijativni g. Bogumir Divjak. Predsednik »Peruna« Stane Kenda je slavil v vnešenih besedah uspeh agilnega moštva ter pozval vse tovariše, da delujejo za povzdigo kolesarskega športa.

Mariborski zimskosportni podsavez.

Verificiran za SK Rapid dne 10. IV. 1930: Adolf Schescherko. Podsavezni občni zbor se bo vršil radi spremembe pravil po skupščini JZSS, ki se bo vršila predvidoma začetkom junija. Določitev delegatov za skupščino JZSS po praviilih JZSS § 10. — Tajnik.

Glavna skupščina zbora nogometnih sodnikov.

V Beogradu je bila včeraj glavna skupščina zbora nogometnih sodnikov JNS. Izvoljen je bil naslednji novi odbor: predsednik inž. Veljković, podpredsednik Kolarič, tajnika Teofanović in Popović; odborniki Josimović, Ružič, Hristić, Ostić, Jakić, Goranić, dr. Pandaković (Zagreb), Doležal (Split), Betetto (Ljubljana), Krauser (Sarajevo) in Ružička (Osijek).

Napoleonski muzej v Rimu

Kakor se poroča iz Rima, je nekdo zapustil italijanski državi krasno zbirko stvari, ki spominjajo na najslavnejšega vojskovodjo vseh časov, Napoleona. Na odredbo vlade tvori sedaj ta zbirka poseben napoleonski muzej, ki je stalno odprt. Muzej obsega 4 dvorane palače Primolo v Rimu.

Naraščanje insolvent v državah Srednje Evrope.

V torek se je vršil na Dunaju občni zbor društva upnikov za Srednjo Evropo. Iz letnega poročila je razvidna žalostna statistika, da je v l. 1929 samo v Avstriji nekoliko padlo število insolventov napram l. 1928 (za 3,6%), naraslo pa je v CSR (za 32%), v Nemčiji (za 31%), na Ogrskem (za 42%), v Jugoslaviji (za 16%).

Nad 330.000 črncev popadla spalna bolezen.

Vodja francoske tropske komisije v bivših nemških kolonijah v Kamerunu, Jamot (Zam6), je poslal poročilo, da od okrog 700.000 črncev tega ozemlja krog 330.000 trpi na spalni bolezni, dočim je l. 1914 imelo to bolezen samo še 6000 ljudi. Domnevajo, da bodo vsi od bolezni popadeni tekom par let umrli.

Harem odprt

Iz Carigrada poročajo: Že dolgo napovedana otvoritev haremskega oddelka v stari sultanski palači se je končno vendar izvršila. Občinstvu dostopni prostori, v katerih so stanovale sultanke, obkopišče s francoskim in italijanskim pohištvo iz druge polovice 18. stoletja. Med njimi so tudi sobe, v katerih sta bila pred 120 leti zadavljena sultana Selim III. in Mustafa IV. V haremu ni ne duha ne sluha o onem blesku, kakor si ga je domišljala evropska fantazija o sultanovem dvorcu. Velike umetniške vrednosti pa so vsekakor okraski, s katerimi so okrašene stene vseh haremskih soban.

Pri hišni preiskavi

Pikantna dogodbica se je odigrala nedavno v Smirni. Policija je izvršila na stanovanju neke šele pred 6 meseci poročene zakonske dvojice, ki je bila osumljena, da ima skrito tihotapsko blago, hišno preiskavo. Mladega moža ravno ni bilo doma in tako je odprla vrata njegova žena. Pri preiskavi sicer niso našli nič utihotapljenega blaga, pač pa so redarji potegnili izpod postelje nekega moškega, ljubčka mlade žene, s katerim se je ta zabavala za časa odsotnosti njenega moža.

Propadanje časopisov v Turčiji

Turška narodna skupščina v Angori je sprejela pred kratkim zakon, po katerem dobe dnevniki do konca tekočega leta letno državno podporo v znesku 18.000 turških zlatih lir in sicer kot odškodnino za izgube, ki so jih utrpeli listi vsled uvedbe latinice. Kakor znano, so izšli turški listi, tiskani z arabskimi črkami, zadnjič 30. novembra 1929. Od 1. decembra 1929 dalje pa morajo vsi listi izhajati v latini. Seveda so se takoj pokazale težke posledice te nenadne izpremembe. Naklada vseh listov je padla v nekaj mesecih najmanj za 60 odstotkov, obstoja pa tendeca, da bo še bolj

Michel Zévaco

Lukrecija Borgia

Zgodovinski roman

71

XL.
Srečanje.

Giovanni Malatesta se ni bil motil: romarja, ki jih je zalotil pri posvetovanju z grofom Alma, sta bila resnično odposlanca Aleksandra VI.: baron Astorra in menih don Garconio.

Grof Alma je bil tistikrat mož v petdesetih letih, bolj malobeseden nego zgovoren, dokaj šibkega zdravja, bolehnajoč neprestano za nekakšno letargijo. Bil je neodločnega in nestalnega značaja, nikomur ni zaupal, vedno je sumil kak poizkus proti svojemu življenju, in kadarkoli se je spuščal v borbo, si je pomagal z zvijačo. Sicer pa je strastno ljubil počitek.

Ko je videl, kako se v njegovi hčeri Beatrice razvijajo drzna čustva ter jo tirajo v čimdalje smeješa podjetja, je trepetal od groze.

Beatrice je ljubila lov in moške telesne vaje; Beatrice je prebledevala od srda, kadarkoli je njen oče s častjo sprejemal papeževe poslanca; in nekega dne je z bičem udarila nekega rimskega veljaka, ki je dejal v njeni navzočnosti:

»Monteforte bo enkrat lep dragulj v papeški tiari.«

Cezar se je hotel polastiti mesta. Beatrice je šla takrat od kraja do kraja in oznanjevala vojsko, in tudi v Montefortu samem je razvnela toliko navdušenje, da se je moral zmagalet Romagne umakniti... Toda grof Alma je vedel, da mu bo prej ali slej podleči.

Ko je izvedel, da snuje Beatrice veliko ligo tistih velikašev, ki so jih bili Borgijci pripravili ob njihovo posest, se je prestrašil. Delal se je, kakor da bi sprejel vrhovno poveljstvo v boju, ali bolje rečeno, Beatrice je sprejela to poveljstvo v njegovem imenu.

Toda grof, ki ga je papež že prej spretno preizkušal, je bil od tega hipa gotov svojih namenov... Ko sta mu baron Astorra in menih Garconio, preoblečena za romarja, prinesla papeževe predloge, se je grof Alma le navidezno branil. In tisti večer pred dnevom, ko bi se bilo moralo vršiti v palači glavno zborovanje vseh poveljnikov, je skrivaj odšel iz svojega doma, zapustil mesto in se na dogovorjenem kraju v okolici pridružil baronu in menihu, ki sta ga čakala. V prvem hipu pa ga je bilo vendarle sram.

»Gospoda,« je dejal, »spremljam vaju v Rim, ker bi rad govoril s svetim Očetom... samo da prepričim novo vojsko... Hitimo... rad bi se točno vrnil v Monteforte.«

»Oh,« je dejal Garconio s svojim drobnim smehljajem, »saj vam niti ni treba hoditi v Rim.« Njegova Svetost je hitela v Tivoli, ko sva midva odhajala, in je zdaj gotovo že tam...»

Vsi trije so se spustili v dir; grof je jahal med Garconijem in Astorro kakor kak jetnik. In to je bil v resnici, samo da se je udal pred bitko.

»Kar se pa tiče predlogov, ki mi jih stavita,« je nadaljeval mehanski, v prvi vrsti zato, da bi si na-

pravil poguma, »jih niti ne morem razpravljati...«

»In vendar, ti predlogi so prekrasni,« je dejal Astorra. »Nudi se vam palača in letna renta dvatisoč zlatnikov...«

»Čast velikega gonfalonirja in ogromni dohodki, ki jih prinaša,« je dodal Garconio.

»Pravica, vzdrževati za osebno stražo dvajset oboroženih mož...«

»Poveljstvo plemenitaške garde njegove Svetosti...«

»Z eno besedo,« je zaključil Garconio, »najsijajnejše mesto v Rimu... razen svetega Očeta in njegove Svetlosti Cezarja!«

»Ne govorimo več o tem!« je dejal grof Alma, dasi je sam pri sebi skrbno tehtal vse ugodnosti, ki mu jih je papež Aleksander VI. ponujal za ceno njegovega izdajstva.

Mala družba je naglo potovala in se je ustavila šele ob trdi noči. Drugi dan se je zopet odpravila na pot, in zvečer se je nastanila v majhni vaški gostilni ob cesti iz Monteforta v Tivoli. V isti krčmi pa se je bil ustavil tudi Ragastens, ki je potoval iz Tivoli v Monteforte.

Prebrskali so krčmarjeve zaloge; in kmalu so sedeli vsi trije v najbolj hladni sobi z vrlim tekom pri obedu. Pogovor je tekel živahno, in h koncu obeda je nastopil tisti trenutek, ko se ljudem razvežejo jeziki.

»Če pomislim,« je vzkliknil Astorra, ki v napitosti ni vedno razpolagal s popolnim taktom, »če pomislim, kakšne obraze delajo zdaj Malatesta, Manfredi, Orsini in drugi...«

Grof se je prisiljeno nasmehnil in zamrmral:

»Govorimo kaj drugega, prosim vas...«

»Da, govorimo druge reči,« je dejal Garconio, ki je imel tudi že preveč vina v glavi. »Baron, ali veste, na kaj sem mislil jaz?...«

»Povejte, dragi Garconio...«

»Eh, mislil sem, kakšen obraz je napravil neki najin znanec, ko so ga pahnili v jamo z golaznijo...«

»Ah, ah, že vem...«

»In potem, ko mu je rabeli odsekal glavo! Zares, neznansko me peče srce, da nisem mogel biti navzoč pri takšnem prazniku!...«

»Škoda, da se take reči ne dajo ponavljati... Gospod de Ragastens je zdaj mrtev in pokopan, pa je amen!«

V tem trenutku se je dvignila v okviru okna visoka senca; ta senca je prožno skočila v sobo in zaklicala z zvonkim glasom:

»Dober dan, gospodje! Ves srečen sem, da vas vidim!«

Astorra je planil pokoncu, Garconio pa je obsedel na svojem stolu kakor okamenel.

»Ragastens!« je zajecjal.

Grof Alma je ves osupel prisostvoval temu nepričakovanemu prizoru, ne da bi rekel besedo.

»Bogme, dragi baron,« je dejal Ragastens s porogljivim glasom, »mrlič, ki jih vi pokopavate, se počuti nenavadno dobro, kakor se mi vidi.«

»Vitez de Ragastens!« je ponovil Astorra, ves bedast od presenečenja.

»Kajpada! Vitez Ragastens s kožo in kostmi!... Res je, dragi prijatelji, da ta dični menih ni kriv, če

me zopet vidite... toda tu sem, pomoči ni nobene. Sicer pa, pomirite se, lepo vas prosim... Morda vas motim v kakih rodbinskih intimnostih? Če sem vam v napotje, povejte mi, hudiča!«

In obrnil se je proti grofu Alma:

»Gospod grof, dovolite mi, da se predstavim: jaz sem vitez de Ragastens in sem vas baš iskal, ker vam imam povedati silno zanimive stvari.«

»Hodi jih pripovedovat v pekel, odkoder prihajaš!« je zarjul Garconio.

V istem hipu je planil menih z dvignjenim bodalom proti Ragastensu. Toda ta ga ni bil izgubil iz oči: videl je namenjeni mu sunek. Točno kakor blisk je odskočil proti oknu ter potegnil meč. Menihovo bodalo je udarilo v prazen zrak.

»Astorra, nanj!... In vi, grof, tudi!... Ta človek mora umreti!...«

Baron se je bil otreseel svoje osuplosti in potegnil meč.

»Ušel nam bo skozi okno,« je kriknil Garconio.

»Dajte ga, dajte ga!«

»Nič se ne bojte, cenjeni lopovi!« je odgovoril Ragastens, boreč se z baronom, ki je neprestano naskakoval.

»Na pomoč, na pomoč!« je zatulil Garconio.

In ker ni imel več nade, da zabode Ragastensa, je planil proti vratom.

Med vsemi temi dogodki se grof Alma ni premaknil s svojega mesta. Njemu je bilo povsem neznano, kdo da je ta novi prišlec. In niti malo mu ni prihajalo na um, da bi se izpostavljaval v boju, ki se mu je zdel doslej samo posledica osebnega spora med menihom in Ragastensom.

Menih je bil otvoril vrata.

»Satan!« je zarenčal ter odskočil pred Spadacappovim bodalom.

»Udri!« je kriknil Ragastens.

Spadacappa je sunil kakor blisk. Menih je padele rekoč:

»Proketo! Po meni je!...«

V istem trenutku je Ragastensov meč skozinskoz prebodel ramo barona Astorra. Baron se je zrušil na tla.

»To je sedmi sunek v najinem računu, ako se ne motim?« je dejal Ragastens z usmevom.

»Smrt božja, gospod,« je zarenčal baron, »vi ste dober računar. Toda bodite mirni, vseh sedem vam poplačam z enim samim...«

»O tem nisem nikdar dvomil, baron... A dotlej — nemara vam smem s čim postreči? Ali hočete, da vas nekoliko obvežem?...«

»Hvala... Ničesar ne potrebujem... samo da čimprej nadaljujem svojo pot z gospodom grofom...«

»Ah, ah!... To je nesreča, dragi moj... Kajti pravkar sem imel namen predlagati gospodu grofu majhen izprehod.«

Menih, ki je ležal na tleh, je slišal te poslednje besede. Z velikim naporom se je dvignil in zahropel:

»Bežite, grof! Bežite!...«

»Oh, gospod grof nima nobenega vzroka bežati!« je dejal Ragastens.

(Nadaljevanje sledi.)

Najboljši trajni kodri

in najnovejše postopanje pri barvanju las, s katerim je omogočeno tudi trajno kodranje, samo v salonu »Dobaja«, Gosposka ulica 38. 1016

Za Velikonočne praznike

priporočam fini velikonočni kruh, medene in orehove potice, šartlje itd. Cene zmerne. Parna pekarna Čebokli, Maribor, Glavni trg 9. 1090

Zakonski par brez otrok

išče za Dalmacijo boljše deklet. Znati mora vsa hišna dela. One, ki govore razen hrvatskega jezika tudi nemški jezik, imajo prednost. Dekleta ne čez 25 let stara, ki si žele priti v dobro hišo, naj pošljejo svoje ponudbe z zahtevo plače in s sliko do 20. aprila na naslov E. G. Split, Matija Gubca 44, pritličje, levo. V ponudbi naj navedejo tudi, kjer so zadnja leta službovale. 1095

Predtiskanje najmodernejših vzorcev, kakor tudi popravilo svilenih nogavic v ateljeju za perilo Rupnik, Slovenska ulica 20. 833

Sprejem solidnega gospoda

kot sostanovalca na stanovanje in hrano. Tattenbachova ul. 20. pritličje levo. 1105

Lepo solnčno sobo

z uporabo kopalnice v centru od dam gospodični. Naslov v upravi lista. 1096

Velikonočne šunke!

Svojim cenjenim odjemalcem, kakor tudi drugemu kupujočemu občinstvu naznanjam, da je prva pošiljka prvovrstnih šunk došla. Drugo, večjo pošiljko dobim jutri. Teža šunk od 2 do 8 kg. Obenem priporočam vsakovrstne sire, salame itd. Josip Šinigoj, trgovina z delikatesami, Maribor, Aleksandrova cesta 18. 1051

PARNA BARVARNA IN KEMICNA CISTILNICA

PAVEL NEDOG

Gosposka ul. 33, telefon 2127
Razlagova ul. 22, telefon 2280

Potrži globoke žalosti, naznanjamo vsem prijateljem in znancem pretužno vest, da je naš iskreno ljubljani soprog, oče, stari oče, tast in stric, gospod

Jakob Kramberger
mesar in gostilničar.

včeraj ob 3. uri po dolgi, mukepolni bolezn, previden s tolažili sv. vere, Bogu vdano preminul.

Pogreb dragega pokojnika bo v sredo, dne 16. t. m. ob 10. uri iz hiše žalosti na domače pokopališče.

Sv. maša zadušnica se bo brala v četrtek, dne 17. t. m. ob 6. uri zjutraj v župni cerkvi.

Sv. Marjeta ob Pesnici,
dne 14. aprila 1930.

ŽALUJOČI OSTALI.

Dr. Kern

Prva pomoč
ponesrečenim živalim

knjiga polna ilustracij. Važna
za kmetovalce in živinorejce.

Cena Din 34.— s poštnino Din 36.—.

Naroča se v

knjigarni Tiskovne zadruga, Maribor
Aleksandrova cesta 13

V mojem specialnem oddelku se vrši

VELIKA PRODAJA OSTANKOV

IN PARTIJ/KEGA BLAGA

različ. galanterijskega in modnega blaga, drobnarij, pletenice in igračk.

Prodajajo se velike količine čipk in ostanki vezov, in, nogavic, puloverjev, telovnikov, damskega perila, usnjenegega blaga, toaletnih potrebščin, predtiskarije, igračke, porcelan, steklenina l. t. d. 984

Izredna prilika za nakup, tudi za preprodajalce!
Franz Kormann, Maribor, Gosposka 3